

ระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ของบริษัทในกลุ่มเซต ๑๐๐
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Level of Sustainable Development Goals Disclosure of SET 100 Companies Listed on
The Stock Exchange of Thailand

ณัฐภัทร เทพรักษ์* และเอื้อบุญ เอกะสิงห์**

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัทในกลุ่มเซต 100 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานความยั่งยืนที่มีการเปิดเผยในรายงานประจำปี และฐานข้อมูลรายงานความยั่งยืนของบริษัทในกลุ่มเซต 100 ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2559 ถึง 2562 โดยวัดระดับความเกี่ยวข้องของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่กิจการเปิดเผยกับประเภทธุรกิจของกิจการโดยแบ่งตามอุตสาหกรรม

ผลการศึกษา พบว่า บริษัทในกลุ่มเซต 100 กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยมีระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรมสูงมากที่สุด และกลุ่มเทคโนโลยีและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยมีระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรมต่ำ

Abstract

This independent study aimed to investigate levels of data disclosure on Sustainable Development Goals (SDGs) of companies listed on the Stock Exchange of Thailand in SET 100 group. Data were gathered from the SDGs reports disclosed in annual reports and SDGs report database of the companies listed on the Stock Exchange of Thailand in SET 100 group, years 2016-2019. The level disclosure in this study was measured by the involvement level of SDGs disclosure of the studied companies with their types of business as classified by industrial class.

The findings revealed that SET 100 companies in the agriculture sector disclosed data on SDGs that was of the highest level of involvement with their types of business, while companies in the technology and real estate sectors disclosed data that were of the lowest level of involvement with their types of business.

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

บทนำ

การดำเนินธุรกิจแบบยั่งยืนโดยคำนึงถึง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นหนทางหนึ่งที่จะนำมาสู่การแก้ไขปัญหาเพื่อให้บริษัท สังคม ตลอดจนชุมชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน สงบสุขและสามารถพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ (ปัทมภรณ์ เกาะลอย, 2560) ดังนั้น ผลประกอบการทั้งทางด้าน สังคม สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงิน (Non-financial information) จึงเป็นข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจของนักลงทุน เนื่องจากข้อมูลในรายงานทางการเงิน (Financial information) เพียงอย่างเดียวไม่สามารถตอบสนองความต้องการให้กับนักลงทุนได้ เพราะงบการเงินเป็นการแสดงข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความยั่งยืนของกิจการในระยะยาวได้ ซึ่งถ้าหากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นข้อมูลที่ไม่ใช่ตัวเงินและเป็นข้อมูลที่แสดงให้นักลงทุนได้ทราบว่า กิจการมีการดำเนินธุรกิจภายใต้กลยุทธ์ที่มีความสัมพันธ์กับความยั่งยืนและกิจการสามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้เสียว่ากิจการได้มีการดำเนินธุรกิจโดยใส่ใจต่อเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญและเกิดความเชื่อมั่นที่จะลงทุนกับบริษัท (Farooque & Ahulu, 2015)

ในปัจจุบัน บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้มีการจัดทำรายงานความยั่งยืน โดยเฉพาะในกลุ่มดัชนีเซต 100 ซึ่งเป็นบริษัทที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่และสามารถเข้าถึงข้อมูลของบริษัทได้ง่าย มีมูลค่าหุ้นสามัญตามราคาตลาดสูง การซื้อขายหุ้นมีสภาพคล่องสูง อย่างสม่ำเสมอ และมีการกระจายของผู้ถือหุ้นรายย่อยอย่างเหมาะสม (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2557) ซึ่งบริษัทในกลุ่มเซต 100 ส่วนใหญ่ได้เริ่มมีการเปิดเผยเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในบางประเด็น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (พัชรินทร์ อรุณรัตติยากร, 2560) ทำให้เริ่มมีการศึกษาถึงแรงจูงใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลกในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนอย่างกว้างขวาง แต่ส่วนใหญ่เน้นศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลหรือตัวชี้วัด ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไป ไม่ใช่การเปิดเผยเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในเชิงปริมาณ แต่ไม่ได้ทำการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ ทำให้การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นยังมีอยู่อย่างจำกัด

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัทในกลุ่มเซต 100 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมีการวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่กิจการเปิดเผยกับประเภทธุรกิจของกิจการโดยแบ่งตามอุตสาหกรรมตามกรอบ SDG Guide for Business Leaders ของ McKinsey & Co Inc (McKinsey & Company, 2019)

แนวคิดและทฤษฎี

หลักการของการจัดทำรายงานความยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ณัฐศิริ บุญชวน, 2555; พัทชรินทร์ อรุณรัตติยากร, 2560)

การจัดทำรายงานความยั่งยืน (Sustainability Reporting) เป็นกลไกอย่างหนึ่งขององค์กร ที่ใช้สื่อสารถึงผลการดำเนินงานของกิจการที่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ไม่จำกัดอยู่เพียงกิจการหรือองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ แต่เป็นประโยชน์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการรายงานถึงโปรไฟล์ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรให้แก่ลูกค้าและคู่ค้าในห่วงโซ่ธุรกิจได้รับทราบและเกิดการยอมรับ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการเสริมสร้าง

ขีดความสามารถทางการแข่งขันของกิจการ โดยแนวทางในการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน มีแนววิธีการในการจัดทำข้อมูล รายงานผลการดำเนินงานของกิจการ ซึ่งคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวมเป็นสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำจะอ้างอิงจากกรอบการรายงานตามความคิดริเริ่มว่าด้วยการรายงานสากล (Global Reporting Initiative: GRI) ซึ่งการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนหรือรายงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการในประเทศไทย ยังมีได้มีระเบียบ กฎเกณฑ์หรือวาระใด บังคับให้กิจการต้องจัดทำ แต่เป็นเพียงการเชิญชวนให้รายงานด้วยความสมัครใจ อย่างไรก็ตาม กระแสความสนใจและความเกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้เสียในประเด็นผลกระทบด้านสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการ รวมถึงกระแสด้านการพัฒนาองค์กรไปสู่ความยั่งยืนในมิติของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้อิทธิพลของทฤษฎีหรือ Environment Social and Governance (ESG) ย่อมเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญให้กิจการต้องหัน มารายงานและเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานในเรื่องเหล่านี้มากขึ้น

ในเวลาต่อมา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้น ใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความ เชื่อมโยงกันเรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ในส่วนของการเปิดเผย ข้อมูลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จะทำให้นักลงทุนเห็นว่าบริษัทมีการดำเนินธุรกิจโดยคำนึงถึงความยั่งยืน และเห็นถึง การดำเนินธุรกิจในระยะยาวอย่างยั่งยืนของกิจการ ซึ่งส่งผลให้นักลงทุนสนใจที่จะลงทุนในกิจการที่มีการเปิดเผยข้อมูลตาม เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากงานวิจัยในอดีต มีการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนทั้งการศึกษาของ Chen, Tang and Fieldman (2015) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรกับผลการ ดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 75 บริษัท โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานความ ยั่งยืนตามกรอบการรายงานของ GRI ซึ่งใช้ตัวชี้วัด 4 อย่างได้แก่ ความรับผิดชอบต่อด้านแรงงาน การทำงานของลูกจ้าง สิทธิมนุษยชนความรับผิดชอบต่อสังคม ความรับผิดชอบต่อผลิตภัณฑ์ จรรยาบรรณ อนันตชัย (2558) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างรายงานความยั่งยืนและมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผ่านมาตรฐานที่ใช้ใน การจัดการรายงานความยั่งยืน(Company practice) และระดับการเปิดเผยข้อมูลของรายงานความยั่งยืน โดยใช้มาตรฐานที่ เลือกใช้การจัดทำรายงานความยั่งยืน ระดับของการเปิดเผยรายงานความยั่งยืนที่จัดทำตามกรอบการรายงานของ GRI เป็นตัวชี้วัดของรายงานความยั่งยืนและการศึกษาของสุมาลี หดคำ (2559) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการ เปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้มีการ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายระดับของการ เปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนและการเปลี่ยนแปลงระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืน อย่างไรก็ตามการศึกษา ดังกล่าวเป็นเพียงการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลในรายงานความยั่งยืนในเชิงปริมาณ ส่วนการศึกษาการวัดระดับการเปิดเผย ข้อมูลในรายงานความยั่งยืนในเชิงคุณภาพยังมีน้อย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้างนี้ คือ บริษัทในกลุ่มเซต 100 ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 100 บริษัท คิดเป็น 400 ชุดข้อมูลที่มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในปี 2559 จนถึง 2562 ซึ่งได้พิจารณาตัดบริษัทที่มีค่าผิดปกติ (Outlier) และข้อมูลไม่สมบูรณ์ (Missing data) ออกจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ศึกษาได้ตัดชุดข้อมูลจำนวน 15 ชุดข้อมูล จาก 400 ชุดข้อมูล คิดเป็น 3.75% ของข้อมูลทั้งหมด เพื่อให้ได้ผลการทดสอบทางสถิติที่น่าเชื่อถือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใชข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานความยั่งยืน (Sustainability report) ที่มีการเปิดเผยในรายงานประจำปี และฐานข้อมูลรายงานความยั่งยืนของบริษัทในกลุ่มเซต 100 ซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2559 ถึง 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้สามารถวิเคราะห์การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในเชิงคุณภาพ การศึกษานี้ได้นำกรอบแนวคิดระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยวัดระดับความเกี่ยวข้องของเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่กิจการเปิดเผยกับประเภทธุรกิจของกิจการโดยแบ่งตามอุตสาหกรรมซึ่งมีทั้งหมด 3 ระดับ คือ ระดับสูง กลาง และต่ำโดยอ้างอิงตามกรอบ SDG Guide for Business Leaders ของ McKinsey & Co. Inc. (McKinsey & Company, 2019) มาประยุกต์เข้ากับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งกรอบ SDG Guide for Business Leaders จะทำให้การวิเคราะห์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มีคะแนนเฉลี่ยการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของแยกตามอุตสาหกรรมมากที่สุด และกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินมีร้อยละของคะแนนที่ได้รับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนน้อยที่สุด สำหรับการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำแนกตามระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรม กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยมีระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรมสูงมากที่สุด และกลุ่มเทคโนโลยีและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยมีระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรมต่ำเป็นส่วนใหญ่

อภิปรายผลการศึกษา

บริษัทในกลุ่มเซต 100 มีระดับการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่แตกต่างกันทั้งด้านปริมาณของข้อมูลที่เปิดเผยและคุณภาพของข้อมูลที่เปิดเผย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จริญญา อนันตชัย (2558) และสุมาลี หดคำ (2559) ที่พบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลในเชิงปริมาณ และเป็นการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืนโดยทั่วไปไม่ใช้การเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและมูลค่ากิจการของบริษัทในกลุ่มเซต 100 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

1. บริษัทในกลุ่มเซต 100 ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยควรเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในรายงานความยั่งยืน เนื่องจากมีความสำคัญอย่างมากในการดำเนินธุรกิจ โดยการช่วยให้ธุรกิจไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การเปิดเผยข้อมูลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนควรเปิดเผยให้สอดคล้องกับลักษณะของการดำเนินธุรกิจในแต่ละอุตสาหกรรม

2. บริษัทควรมีการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีระดับความเกี่ยวข้องกับธุรกิจอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแต่ละข้อมีความสำคัญต่อแต่ละอุตสาหกรรมแตกต่างกัน ซึ่งจะทำให้บริษัทเห็นทิศทางการพัฒนากลยุทธ์ของบริษัทได้อย่างชัดเจนขึ้น

3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจพิจารณาออกแนวปฏิบัติเกี่ยวกับระดับการเปิดเผยข้อมูลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีความเกี่ยวข้องกับธุรกิจแยกตามอุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

จรรย์ญา อนันตชัย. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างรายงานความยั่งยืนและมูลค่าของกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

ณัฐศิริ บุญชวน. (2555). *แนวทางการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน*. สืบค้นจาก

https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/sr/publication/files/sustainability_report.pdf

ปัทมภรณ์ เกาะลอย. (2540). *การจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*.

(การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

พัชรินทร์ อรุณรัตติยากร. (2560). *เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน*. สืบค้นจาก <http://www.thaicidatabase.net/index.php/menu-article/sustainabledevelopment-goals-sdg>

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน. (2557). *ดัชนีราคาหุ้น*. สืบค้นจาก. http://www.tsi-thailand.org/index.php?option=com_content&task=view&id=1817

สุมาลี ทดคำ. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยรายงานความยั่งยืนกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา).

องค์การสหประชาชาติ. (2558). *เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ*. สืบค้นจาก

<https://www.un.org/globalgoals/th/the-goals/>

Chen L., Tang O., & Fieldman, A. (2015). The relationship between disclosure of corporate social performance and financial performance: Evidence from GRI reports in manufacturing industry. *International Journal of Production Economics*, 170. Retrieved from <http://www.divaportal.org/smash/record.jsf?pid=di>

- Engagement Strategy Moderates the CSR–Financial Performance Relationship. *Journal of Management studies*, 49. Retrieved from <https://pdfs.semanticscholar.org/cc0e/5d109ca651f143cb9dcafb41e383779d1c07.pdf>doi:10.1111/j.1467-6486.2012.01068.x
- Farooque, O. A., Ahlu, H. K., & Kotey, B. A. (2014). Exploring Environmental Disclosure in Selected Australian Multinationals under the GRI Guidelines. *Social and Environmental Accounting*, 8(3), 137-156.
- Mckinsey (2019) A practical Guide for Business Leaders to working with the SDGs as a competitive factor Retrieved from [vl.dk/wp-content/uploads/2019](https://www.mckinsey.com/~/media/mckinsey/industries/strategy-and-analytics/strategy-and-analytics/2019/04/2019-04-04-how-csr-as-a-competitive-factor.pdf)
- Tang Z., Hull E. & Rothenberg S. (2012). How Corporate Social Responsibility va2%3A808196&dswid=-9682 doi: 10.1016/j.ijpe.2015.04.004